

Advies van het Comité van de Regio's over het „Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie”

(2001/C 148/03)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S,

gezien het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie [COM(2000) 402 def. — 2000/0169(COD)];

gezien het besluit van de Europese Raad van 25 juli 2000 om, overeenkomstig artikel 175 (lid 3) van het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Comité van de Regio's over dit onderwerp te raadplegen;

gezien het besluit van het bureau van 13 juni 2000 om commissie 4 (Ruimtelijke ordening, stadsbeleid, energie, milieu) te belasten met het opstellen van desbetreffend advies, en

gezien het ontwerpadvies (CDR 273/2000 rev. 1) dat op 7 december 2000 is goedgekeurd door commissie 4 (rapporteur: mevrouw Eaton, GB/EVP),

heeft tijdens zijn 37e zitting van 14 en 15 februari 2001 (vergadering van 14 februari) het volgende advies uitgebracht.

Standpunten en aanbevelingen van het Comité van de Regio's

Algemene opmerkingen over het toepassingsgebied van de ontwerprichtlijn

In deze ontwerprichtlijn gaat het om de wijze waarop milieu-informatie op nationaal, regionaal en lokaal niveau toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek. In dit stadium van voorbereiding van het CvdR-advies zijn er echter twee zaken waar nog meer duidelijkheid over dient te komen:

- Op grond van welk mechanisme zal het Verdrag van Århus worden goedgekeurd door de Europese Commissie, het Europees Parlement en de andere Europese instellingen?

In artikel 1 staat dat deze richtlijn tot doel heeft „te waarborgen dat milieu-informatie systematisch beschikbaar wordt gesteld en aan het publiek wordt meegedeeld ...”, terwijl „aanvrager” wordt gedefinieerd als „elke natuurlijke of rechtspersoon die om milieu-informatie verzoekt”. Dit betekent dat ook overheidsinstanties zelf „aanvrager” kunnen zijn. Er mag dus geen misverstand over bestaan dat ook overheidsinstanties vanuit hun eigen verantwoordelijkheid milieu-informatie van andere organisaties kunnen verlangen. Deze informatie komt dan na verloop van tijd ter beschikking van het publiek. Zo is het van belang dat lokale en regionale overheden inlichtingen inwinnen, teneinde de nationale overheid in staat te stellen de doelstellingen op het gebied van klimaatbescherming te helpen verwezenlijken. Zie hiertoe de kwestie van vertrouwelijkheid van commerciële informatie in par. 9. Daarom zou het aanbeveling verdienen om de definitie aan te vullen met de woorden „met inbegrip van overheidsinstanties zelf”.

1. Het voorstel voor een richtlijn over vrije toegang tot milieu-informatie

Het voorstel draagt bij tot de nagestreefde duurzame ontwikkeling door verbetering van het recht van het publiek op milieu-informatie. Het is de bedoeling het publiek nauwer te betrekken bij de besluitvorming op milieugebied. Dit zal de kwaliteit van het bestaan van toekomstige generaties ten goede komen. Het Comité van de Regio's stemt van harte in met deze uitgangspunten.

2. Overweging 8 — Wie recht heeft op toegang tot milieu-informatie

Het CvdR dringt er bij de Commissie op aan het recht van toegang tot milieu-informatie voor alle natuurlijke of rechtspersonen te laten gelden, en bijgevolg „in de Gemeenschap” te schrappen.

3. Artikel 2, lid 1 — Een ruimere definitie van „milieu-informatie”

Er dient duidelijker te worden omschreven wat wordt bedoeld met informatie in „auditieve” vorm. Als dit uitsluitend betrekking heeft op informatie die door middel van audio-apparatuur is vastgelegd, bestaat er geen wezenlijk verschil met de schriftelijke of elektronische vorm. Als het echter ook slaat op mondeling overgebrachte informatie (die moeilijk te verifiëren is), dan kan dit aanleiding geven tot misvattingen, met alle mogelijke gevolgen van dien. Meer duidelijkheid is ook gewenst met betrekking tot de andere vormen van informatie, al zijn deze waarschijnlijk al gedefinieerd bij de Richtlijn van 1990.

4. Artikel 2, lid 2 — De definitie van „overheidsinstantie”

De voorgestelde definitie gaat verder dan die in de Richtlijn van 1990 en ook verder dan die in het Verdrag van Århus. Er zouden ook organisaties onder vallen die bijvoorbeeld gas, elektriciteit, water of vervoersdiensten leveren maar niet tot de openbare sector behoren. Tevens heeft de definitie betrekking op organisaties die direct of indirect uit naam van de overheid handelen, zoals aannemers en organisaties die voor een openbare instelling archieven of databestanden beheren. Dergelijke organisaties hebben onmiskenbaar invloed op het milieu. Daarom is het goed een ruimere definitie te hanteren.

5. Artikel 3, lid 2, sub a) — Termijnen waarbinnen gereageerd dient te worden

Terugbrenging van de termijn van twee maanden naar één maand is een goede maatregel om mee te beginnen. Toch dringt het CvdR aan op een nog vlottere dienstverlening aan de burger. Ook dient duidelijk te worden aangegeven dat bij een aanvraag die gericht wordt tot een niet-bevoegde instantie, de termijn pas ingaat zodra de aanvraag binnen is bij de instantie die wel bevoegd is. Aanvragen dienen schriftelijk te worden ingediend.

6. Artikel 3, lid 3 — Verzoeken om informatie voor een bepaald doel

Het Comité van de Regio's is voldaan over deze bepaling. Het is nuttig als een overheidsinstantie op de hoogte is van alle bijzonderheden wat context en deadlines betreft, die van belang zijn voor het gebruik dat van milieu-informatie wordt gemaakt.

7. Artikel 3, lid 4 — Redelijke inspanningen om informatie in een bepaalde vorm of een bepaald formaat beschikbaar te stellen

Als deze eis wordt opgenomen in de richtlijn, is niet duidelijk wat de implicaties zijn. Door toetsing van het criterium „redelijkheid” is een en ander echter beter te hanteren.

8. Artikel 3, lid 5 — Praktische regelingen op grond waarvan milieu-informatie daadwerkelijk beschikbaar wordt gesteld

Naar het oordeel van het CvdR moeten de lidstaten worden verplicht initiatieven te nemen om een systeem op te zetten waarbij overheidsinstanties lijsten of registers dienen te publiceren van de milieu-informatie waarover zij beschikken.

9. Artikel 4, lid 1 — Goede redenen om verzoeken door te spelen of te weigeren

Met deze bepaling wordt getracht een leemte in de Richtlijn van 1990 op te vullen: als gevolg daarvan kan het onbedoeld zijn voorgekomen dat informatie niet werd verstrekt als een aanvraag werd ingediend bij de verkeerde instantie. In het huidige voorstel dienen overheidsinstanties, als zij zelf niet over de informatie beschikken, verzoeken door te geven aan een ander lichaam of een andere instantie waar men beter in staat is deze informatie te leveren. Het Verdrag van Århus biedt echter nog een andere oplossing: de aanvrager wordt geïnformeerd over de instantie die wel over de nodige informatie beschikt. Naar de mening van het Comité van de Regio's valt er wat voor te zeggen om beide opties te handhaven. Het CvdR verzet zich tegen artikel 4, lid 1, sub b), waarin is bepaald dat overheidsinstanties een verzoek om milieu-informatie kunnen weigeren indien het verzoek te algemeen is geformuleerd. In plaats daarvan zouden deze instanties de indiener moeten adviseren hoe het verzoek moet worden opgesteld om toegang tot de betreffende documenten te krijgen.

10. Artikel 4, lid 1, onder c) — Werkwijze onvoltooide documenten of interne mededelingen

Er zou meer duidelijkheid moeten komen op het punt van „onvoltooide documenten”. Als de vastgelegde informatie evident en niet voor tweemaal uitleg vatbaar is, zou deze op verzoek ter beschikking moeten worden gesteld. De huidige praktijk is dat werkdocumenten als notulen, interviews en dergelijke in conceptvorm niet openbaar zijn. Na een bepaalde periode zouden ze echter toegankelijk gemaakt kunnen worden. Worden dergelijke gegevens daarentegen verwerkt in een officieel document (en daarna zelf vernietigd), dan dient alleen dat officiële document openbaar te zijn en het werkdocument niet.

11. Artikel 4, lid 2, onder d) — Emissies en vertrouwelijkheid van commerciële informatie

Het Comité van de Regio's stelt voor het publiek geen informatie over voor het milieu relevante emissies te onthouden op grond van de overweging dat dit commercieel gevoelig ligt.

12. Artikel 4, lid 2, onder f) — Uitzonderingsclausule als het gaat om de persoonlijke levenssfeer

Hiermee stemt het Comité in. Openbaarmaking van milieu-informatie wordt gerelateerd aan bepalingen betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

13. Artikel 5 — Vergoedingen

Het voorstel zou de mogelijkheid moeten bieden dat informatie tegen betaling wordt verstrekt. Het is algemeen gebruikelijk een vergoeding te vragen voor het verstrekken van informatie en het Verdrag staat dit ook expliciet toe. Het valt te begrijpen dat men in de eerste plaats zo snel mogelijk gehoor wil geven aan een verzoek om informatie, maar dit kan inningsproblemen opleveren. Als de kosten van invorderingsprocedures een beletsel zouden vormen om deze door te zetten, zouden overheidsinstanties op die manier een wezenlijke inkomstenbron kunnen mislopen.

14. Artikel 5, lid 3 — Vrije toegang tot informatie op openbare registers of lijsten

Dit vindt instemming bij het Comité.

15. Artikel 6 — Mogelijkheid van verhaal

Het CvdR wijst op het belang van doeltreffende verhaalsmogelijkheden (vlot, doorzichtig, betaalbaar en uitvoerig) die naar nationaal recht moeten worden geregeld. De kosten mogen geen belemmering zijn voor een effectief gebruik van dit middel.

Brussel, 14 februari 2001.

16. Artikel 7, lid 1 — Verspreiding van milieu-informatie

In deze vorm kan het Comité van de Regio's niet met het voorstel akkoord gaan: archiefmateriaal en gegevens afkomstig van het toezicht op activiteiten, zouden expliciet buiten het voorstel dienen te vallen. Als alle archiefmateriaal toegankelijk zou worden gemaakt, zouden de kosten de baten waarschijnlijk overstijgen, terwijl gegevens afkomstig van het toezicht op activiteiten, waarschijnlijk verkeerd begrepen of geïnterpreteerd zouden worden.

17. Artikel 7, lid 2 — Publicatie van rapporten over de toestand van het milieu

Een dergelijke extra verplichting voor overheden om periodiek verslag uit te brengen over de toestand van het milieu, is een goede zaak. Men dient echter te beseffen dat dergelijke rapporten geen losstaande documenten behoeven te zijn. Men kan zich voorstellen dat alle relevante milieugegevens worden verspreid in een verslag over duurzame ontwikkeling of algemeen welzijn.

18. Artikel 7, lid 3 — Toegankelijk maken van informatie in noodgevallen

Het Comité van de Regio's erkent dat met deze bepaling de huidige bevredigende gang van zaken formeel wordt bekrachtigd en stemt er dan ook mee in.

De voorzitter

van het Comité van de Regio's

Jos CHABERT